

GENERELT

Den gravide oppfordres til å ta kontakt med sin nærmeste leder når hun er gravid. Jo tidligere man kan planlegge tilrettelegging for den gravide, jo bedre (gjerne før planlagt graviditet).

En individuell vurdering må ligge til grunn for hvilke hensyn som må tas for den gravide som jobber på laboratoriet. Arbeidsgiver har plikt til å gjennomføre en vurdering av muligheten for å tilrettelegge arbeidet slik at den gravide kan være i jobb under svangerskapet. Arbeidsgiver skal sørge for at nødvendig verne- og sikkerhetstiltak iverksettes. Den gravide plikter å følge de iverksatte tiltak. Vurdering må gjentas regelmessig og når det skjer endringer i risikoforhold.

For vurdering og tilrettelegging av arbeidsforholdene kan arbeidsgiver og arbeidstaker benytte «**Sjekkliste for tilrettelegging av laboratoriearbeid for gravid arbeidstaker**». Dersom det er behov for bistand fra Enhet for bedriftshelsetjeneste, må utfylt sjekkliste (side 1), problembeskrivelse (side 2) vedlegges.

Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) har også en egen rådgivningstjeneste som kan kontaktes på telefon 23 19 51 00 – se også deres hjemmeside: <https://stami.no/graviditet/>

Konkluderes det med at det ikke er mulig med en tilrettelegging har den gravide krav på svangerskapsenger etter folketrygdloven. Den gravide må først ta med [skjema](#) til lege eller jordmor for utfylling. Arbeidsgiver må deretter bekrefte at tilrettelegging ikke er mulig og signere skjemaet. Den gravide leverer det underskrevne skjema til trygdekontoret NAV.

HVA SKAL VURDERINGEN TA HENSYN TIL?

Eksposering for kjemikalier

Spesielle hensyn må tas ved stoffer faremerket med følgende H-setninger:

Kreftfremkallende egenskaper	H350 Kan forårsake kreft.
	H350i Kan forårsake kreft ved innånding.
	H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
Kjønncellemutagenitet	H340 Kan forårsake genetiske skader.
	H341 Mistenkes for å forårsake genetiske skader.
Reproduksjonstoksisitet	H360 Kan skade forplantningsevnen eller gi fosterskader.
	H360F Kan skade forplantningsevnen.
	H360D Kan gi fosterskader.
	H360FD Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.
	H360Fd Kan skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader.
	H361 Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader.
	H361f Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen.
	H361d Mistenkes for å kunne gi fosterskader.
H362 Kan skade barn som ammes.	

Arbeidsgiver har plikt til å vurdere om det finnes andre kjemikalier med mindre risiko, jfr. substitusjonsplikten. Et tiltak kan også være å gå over til annen fremgangsmåte som innebærer mindre eller ingen bruk av farlige kjemikalier. Kjemikalier skal risikovurderes i henhold til Arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter, samt UiOs egne prosedyrer.

Eksposering for biologiske faktorer/infeksjonsfare

Infeksjonsfare ved bakterier, virus og/eller andre smittestoffer. Under svangerskapet er fosteret godt beskyttet mot de fleste infeksjoner kvinnen blir utsatt for.

Dersom gravid arbeidstaker har et arbeid der hun kan bli utsatt for infeksjonsfare, og de aktuelle infeksjonene kan føre til fosterskade, har arbeidsgiver plikt til aktivt å legge arbeidet til rette slik at arbeidstakeren ikke blir utsatt for denne risikoen.

Ergonomiske faktorer

Rygg- og bekkenplager er vanlige svangerskapsplager. Langvarig og statisk sittende og/eller stående arbeid kan forverre plagene. Den gravide bør derfor få mulighet for hyppigere pauser og mer variert arbeidsdag.

Stråling/radioaktive stoffer

Dersom den gravide jobber med stråling/radioaktive stoffer, ta kontakt med lokal eller sentral strålevernskoordinator.

REFERANSER

UiO: [Policy for gravide som er tilknyttet laboratoriet](#)

Arbeidstilsynet: [Graviditet og arbeidsmiljø](#)

NAV: [Gravide arbeidstakere](#)

STAMI: [Gravide i arbeidslivet](#)

Idébanken: [Svartjeneste om gravide på arbeidsplassen](#) [Gravide medarbeider](#)

NTNU: [Temasider om gravide](#)